

NAČRTOVANJE PROGRAMOV NEFORMALNEGA IZOBRAŽEVANJA ZA ODRASLE

Nives Ličen

*Kako načrtovati izobraževalni program, da bodo vsi vključeni imeli občutek **sodelovanja** in bodo razvili **zavzetost** za učenje?*

*Kako načrtovati program, da bo upošteval **dialoške vzorce** komunikacije in nastajanja védenja ter bodo ljudje z znanjem nekaj **spremenili** (svoje razmišljanje, občutenje, ravnanje)?*

Odgovor na prvo vprašanje bomo poiskali v **interaktivnih modelih** za pripravo programov. Da bi učenje delovalo motivirajoče, morajo biti udeleženci vključeni v nastajanje izobraževalnih dogodkov (aktivna vloga), program se mora **približati njihovim potrebam po učenju in njihovim izkušnjam**. Predstavljen bo interaktivni model načrtovanja in priprave programa, kot ga je razvila ameriška avtorica R. **Caffarella**. Odgovor na drugo vprašanje, ki osvetljuje problem prenosa in uporabe (spo)znanja v življenjskih praksah, bomo poiskali v **učenju kot transformaciji** (Mezirow, Cranton) in ekspanziji (Engeström). Izhajamo iz sodelovalne paradigme (konstrukcije znanja) v povezavi z delovanjem (*activity theory*) v določenem kulturnem okolju. P. Tynjälä je razvila model za učenje in izobraževanje (3P model), ki nam omogoča pregledno in sistematično upoštevanje različnih dejavnikov pri pripravi in uresničevanju izobraževalnih dogodkov, vpetih v socio-kulturno okolje.

Posebej se bomo spraševali, kako pripraviti programe, ki slonijo na pripovedovanju ali pisanju (narrativne metode, avtobiografske metode) z namenom refleksije o sebi in opolnomočenja ter razumevanja sveta (in sebe) prek pripovedovanja.

STOPNJE PRI PRIPRAVI PROGRAMA

Kako začeti?

Spoznajte svojo ciljno skupino, razmislite, kakšne izkušnje imajo, oblikujte cilje in izberite ustrezne metode. Razmislite, kako se odrasli učijo in kaj pomeni transformativno učenje.

Kako pripraviti izobraževalne dogodke? Kako predstaviti izbrane vsebine? Izbirate med induktivnimi in deduktivnimi pristopi, ki jih prilagajate udeležencem in vsebinam.

Kako spremljati izobraževanje?

Načrtovati je potrebno spremljanje učenja in prenosa znanja v prakso (vsakdanje življenje). Kako si bodo udeleženci z znanjem izboljšali življenje?

VIRI

Caffarella, R., Ratcliff Daffron, S. (2013). Planning Programs for Adult Learners. San Francisco: Jossey-Bass.

Dizionario delle parole perdute. <http://www.lua.it/dizionario/>

Kroth, M., Cranton, P. (2014). Stories of Transformative Learning. Rotterdam: Sense Publishers.

Ličen, N. (2016). Načrtovanje izobraževalnih programov za odrasle: praktikum. Od analize potreb do evalvacije rezultatov. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za pedagogiko in andragogiko.

Tynjälä, P. (2013). Toward a 3-P Model of Workplace Learning. Vocations and Learning, 6(1), 11–36.